Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Datum
9 februari 2024

Onze Referentie
Min-BuZa.2024.746

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij R
16 februari 2024

Plandatum/Deadline Kamer
6 maart 2024

Binnengekomen op
24 januari 2024

Aan R
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Kopie aan M,
Afgestemd met Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Kabinetsappreciatie Exportcontrole

Aanleiding

Publicatie van het witboek exportcontrole (van dual-use items) als onderdeel van het Economische veiligheidspakket dat de CIE op 24 januari jl. presenteerde in het kader van de Europese Economische Veiligheid Strategie.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met de bijgevoegde Kamerbrief met kabinetsappreciatie van het witboek exportcontrole.
Na behandeling van deze brief in de Coco van 27 februari en de ministerraad van 1 maart wordt deze brief tegelijk met de appreciatie van de andere onderdelen van het pakket van 24 januari jl. aan de Kamer verzonden.

Kernpunten

- Het witboek maakt onderdeel uit van een pakket bestaande uit vijf economische veiligheidsinitiatieven op het gebied van exportcontrole, uitgaande investeringen, kennisveiligheid, investeringen in dual-use R&D en FDI-screening en een overkoepelende mededeling waarin de Commissie een update geeft over de vooruitgang die de afgelopen maanden is geboekt ten aanzien van de economische veiligheid van de EU. Dit pakket bouwt voort op de eerdere Gezamenlijke Mededeling over een Europese Economische Veiligheidsstrategie (EEV) van juni 2023.
- U bent verantwoordelijk voor het exportcontrole dossier, en de aansturing van de Douane als uitvoerder en handhavende instantie.
- BHOS is ook penvoerder voor de appreciatie van het witboek over uitgaande investeringen. MinEZK is medeondertekenaar. EZK is penvoerder voor de appreciatie van het witboek over R&D en het BNC fiche voor het voorstel over herziening FDI-verordening. MinOCW is penvoerder voor het BNC fiche over *research security*.
- In de interdepartementale afstemming hebben ook FIN/Douane, EZK, OCW en J&V (NCTV) op werkniveau gereageerd. De appreciatie zal ook worden gedeeld met Stas Douane.
- *Samenvatting voorstel:* de Commissie stelt dat er meer behoefte is aan gestroomlijnde en snellere acties op EU-niveau op het gebied van

exportcontrole. De Commissie komt met vier concrete voorstellen: 1) Waarborgen van de continuïteit en het versterken van uniforme exportcontrole in de EU door autonome EU-controles naast controles op basis van de multilaterale exportcontroleregimes; 2) Het instellen van een forum voor politieke coördinatie op het terrein van exportcontrole; 3) Het verbeteren van de coördinatie van nationale exportcontrolelijsten; 4) Het vervroegen van de evaluatie van de Dual-Use Verordening (EU) 2021/821.

- *Appreciatie kabinet:* het kabinet verwelkomt de appreciatie en herkent in grote lijnen de analyse van de Commissie, met name wat betreft de coördinatie van nationale exportcontrolemaatregelen binnen de EU. Het kabinet is positief over de inzet van de Commissie om te komen tot betere EU-coördinatie voor exportcontrole van dual-use goederen, met inachtneming van de bestaande nationale competentie op exportcontrole en de huidige vertegenwoordiging van de lidstaten en de Commissie in de multilaterale exportcontroleregimes. Op de vier concrete voorstellen neemt Nederland een constructieve positie in, en zal het de eigen ervaringen met het in Europees verband proberen te borgen van een nationale exportcontrolemaatregel (op geavanceerde productieapparatuur voor halfgeleiders) waar nodig inbrengen. Tegelijkertijd maakt het kabinet enkele algemene opmerkingen over de analyse van de Commissie, waaronder dat het exportcontrolemechanisme en recente sanctiemaatregelen tegen Rusland een fundamenteel andere juridische basis en ratio kennen.

Toelichting

- *Krachtenveld:* in een eerste reactie op werkniveau blijkt dat Nederland tot de groep lidstaten behoort met een constructieve grondhouding. Een deel van de lidstaten is kritisch over het voornemen van de Commissie tot meer Europese coördinatie op dit onderwerp, en vindt het ook te snel om de Dual-Use verordening (van 2021) te evalueren of herzien.
- *Interdepartementaal proces:* de kabinetsappreciatie wordt verder interdepartementaal afgestemd via een schriftelijke BNC procedure in de week van 19 februari. Na akkoord van u en Stas FIN/Douane zal deze worden voorgelegd aan de CoCo van 27 februari en de MR van 1 maart en daarna zal de kabinetsappreciatie tegelijkertijd met de andere onderdelen van het EV-pakket naar de Kamer worden verzonden.
- *Europees proces*: Volgens de procedure voor reacties op witboeken geldt in principe een voorhangprocedure van 30 dagen voor de Kamer om te reageren op de kabinetsappreciatie. Na ontvangst van eventuele inbreng zal het kabinet voor de deadline van 17 april de Nederlandse inbreng naar de Commissie sturen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.